

Norges vassdrags- og energidirektorat,
Postboks 5091 Majorstuen,
0301 Oslo

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hans Chr. Gjerlaug, 62 55 11 82

Vår dato
2. juni 2016
Arkivnr.
561

Vår referanse
2015/7968-7
Deres referanse
T. Carlsen

Uttalelse til søknad om konsesjon for bygging av Fossåa kraftverk i Sør-Fron kommune i Oppland fylke

Det vises til brev av 30. november 2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet hvor Fylkesmannen i Hedmark oppnevnes som settefylkesmann for behandling av søknaden om konsesjon for bygging av Fossåa kraftverk i Sør-Fron kommune i Oppland fylke. Deler av tiltaksområdet ble befart sammen med Norges vassdrags- og energidirektorat og representanter for søkeren 19. mai 2016 og Fylkesmannen foretok samme dag en besiktigelse av den øverste delen av området.

Søknaden

Konsesjonssøknaden av 4. november 2015 omfatter utnyttelse av et fall på 415 meter i elva Fossåa på vestsida av Lågen ved Hundorp. Fylkesmannen er kjent med at direktoratet tidligere har avslått en søknad av 27. november 2012 om bygging av et kraftverk i omtrent det samme området. I den nå aktuelle konsesjonssøknaden er inntaket planlagt på kote 870 og kraftstasjonen på kote 455. Søknaden omfatter ingen reguleringsmagasiner eller overføringer. Det planlegges en inntaksdam med 5 meters høyde og lengde på 20-30 meter. Magasinvolument antas å bli ca. 2.000 m³.

Tiltaket medfører ei rørgate på vel 4.300 meter fra inntaket til kraftstasjonen. Rørgata er planlagt dels med et nedgravd rør med diameter 1,2 meter, dels med tunnel på sørsida av elva. Det går bilveg til seterområdet Sveiphuslykkja nær det planlagte inntaket. Ifølge søknaden blir det behov for ny veg til inntaket på «kun 100 m fra ny godkjent skogsvei». Etter en kort (ca. 100 m) nedgravd rørstrekning i denne planlagte vegen og en kort tunnel (ca. 100 m) nedstrøms inntaket, er rørgata forutsatt å skulle følge den påtenkte skogsveien ca. 1.000 m før den går i tunnel ca. 700 m fram til Hovdlisætrin. Derfra følger rørgata en eksisterende traktorveg ca. 600 m før den igjen legges i tunnel ca. 600 m før den følger eksisterende traktorveg ca. 1.000 m fram til 200 m lang tunnel til kraftstasjonen.

Kraftstasjonen ligger nær eksisterende veg. Det er ikke planlagt å åpne massetak og eventuelle overskuddsmasser er planlagt deponert på dyrket mark ca. 2 km sør for inntaket. Nettilknytning er planlagt via en 1.300 meter lang kabel som i hovedsak vil gå langs veg. Kraftstasjonen er beregnet å få en årlig produksjon på 23-24 GWh avhengig av inntakets slukeevne.

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon Statens hus:	Telefaks:	Org.nr.: 974 761 645
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	Sentralbord: 62 55 10 00	62 55 10 31	Banknr. 7694.05.01675

Fossåa vil ifølge søknaden bli berørt over en strekning på ca. 4.400 meter. Middelvannføringen er beregnet til 1.235 l/sek og den alminnelige lavvannføringen til 48 l/sek. Det er i søknaden foreslått en minstevannføring på 129 l/sek om sommeren og 24 l/sek om vinteren.

Fylkesmannens faglige vurdering

Fylkesmannen har merket seg at gjennomføring av det omsøkte tiltaket vil gi en gjennomsnittlig årlig produksjon på 23-24 GWh, som antas å være tilstrekkelig til å forsyne ca. 1.200 husstander med elektrisk kraft. I utbyggingsperioden vil tiltaket kunne gi noe lokal sysselsetting. Ifølge søknaden av 27. november 2012 vil kraftverket kreve daglig tilsyn, men ikke fast bemanning, etter at det er satt i drift. Det vil kunne bli en viss økning av skatteinntektene for kommunen.

Helt øverst på den planlagte utbyggingsstrekningen renner Fossåa i slake stryk i et åpent landskap. Ca. 200 m nedenfor det planlagte inntaket er det en 6-8 m høy foss med en fosserøyksone. Nedstrøms denne renner elva i ei markert bekkekløft med til dels kraftige strykpartier. Det er en del stupbratte, vanskelig tilgjengelige berg på nordsida og bratte skogkledde lier med en del steinblokker og bergframspring langs elva på sørsida.

Berggrunnen i området består i øvre del av kvartsitt i veksling med skifer, i nedre del av feltspatførende sandstein og skifer. I nedbørfeltet er det også innslag av kalkstein og leirskifer. Det er varierende løsmassedekke, med noe bart berg nær inntaket og tykt morenedekke i nedre del av tiltaksområdet.

Vegetasjonen i tiltaksområdet er variert. I den aller øverste delen er det lavalpin rishei. I øvre del består den nordvendte skoglia av gammel blåbær- og småbregnegranskog med høgstaudegranskog i søkk og sig. I nedre del domineres lia av fuktig, frodig og rik høgstaudegranskog med innslag av boreale lauvtrær. Nord for elva er det øverst bratte skrenter med løs skifer, mens det lengre ned er granskog av lågurttype. Nederst i tiltaksområdet, etter samløpet med Skikjua, er det en ravinert gråor-heggeskog med flommarksutforming nærmest elva.

Tiltaket berører verken INON-områder, verneområder etter naturmangfoldloven eller sikrede friluftslivsområder.

Som en del av konsesjonssøknaden av 27. november 2012 fulgte en «Utredning av tema biologisk mangfold» fra Norsk Natur Informasjon. I 2007 ble Fossåa undersøkt av Biofokus som en del av bekkekløfta Steinåa-Fossåa i en stor bekkekløftundersøkelse i Hedmark, Oppland og Sør-Trøndelag, og utredningen viser i stor grad til denne for de elvenære områdene. Det er ikke laget noen ny registrering av det biologiske mangfoldet i den aktuelle søknaden, men en av registrantene fra undersøkelsen i 2007 har gitt en «supplerende vurdering av konsekvenser for naturverdier og biologisk mangfold», dog uten supplerende feltarbeid.

I utredningen fra Norsk Natur Informasjon står det at «Verdimessig er det gitt spesiell oppmerksomhet til nasjonalt rødlistede arter ... ». I lista over arter registrert «i elvedalen ved Fossåa» 28. juli 2011 står blant annet grå navlelav (*Umbilicaria aprina*) og melrødbeger (*Cladonia umbricola*). Den førstnevnte er en alpin art som er registrert enkelte steder i Opplands fjellområder, den sistnevnte er en kystart med hovedutbredelse i Trøndelag.

Fylkesmannen er tvilende til at disse artene finnes ved Fossåa og konstaterer at funnene ikke er lagt inn i Artsobservasjoner. Ved en kort besiktigelse i den øvre delen av tiltaksområdet kunne Fylkesmannen konstatere at rødlisteartene gryntjafs (*Evernia mesomorpha*) og sprikeskjegg (*Bryoria nadvornikiana*) var relativt vanlig forekommende på bjørk og gran langs Fossåa. Disse artene er ikke nevnt i lista fra Norsk Natur Informasjon.

Helt siden bregnen russeburkne i 1822 ble funnet i ei bekkekløft i Gudbrandsdalen, har bekkekløftene der vært kjent for sin spesielle flora. Tre østlige arter som ikke finnes andre steder i Skandinavia vokser her, i tillegg til en rekke andre sjeldne arter. Dette er en av årsakene til at disse kontinentale bekkekløftene er rødlistet i «Norsk rødliste for naturtyper 2011» med følgende begrunnelse:

”Kontinentale skogsbekkekløfter er vurdert som en regional underenhet av landskapsdel skogsbekkekløfter, som i seg selv ikke rødlistes. Mot økt grad av oseanitet vestover, der klimaet er årsak til at andel areal med bekkekløftøkologi blir større, vil denne naturtypen i økende grad bli mindre forskjellig fra det omkringliggende landskap. Motsatt vil bekkekløfter mot mer kontinentale strøk i økende grad framtre som stadig sjeldnere øyer i landskapet og dermed også relativt sett være mer utsatt med hensyn til f.eks. utbygging av småkraftverk. Det er også flere bl.a. lavararter som er spesielt knyttet til de mest kontinentale bekkekløftene.”

De botanisk mest interessante av disse kløftene ligger i Midt-Gudbrandsdal, blant disse er bekkekløfta Steinåa-Fossåa.

Ved bekkekløftundersøkelsen i 2007 fikk bekkekløfta Steinåa-Fossåa verdien 5 – nasjonalt verdifull. De aller største verdiene er knyttet til Steinåa (utenfor tiltaksområdet), «men også Fossåa har isolert sett relativt viktige naturverdier» ifølge den supplerende vurderingen av biologisk mangfold som følger konsesjonssøknaden. Ifølge denne vurderingen er naturverdiene i Fossåa «knyttet til at det er ei stor og velutviklet bekkekløft med hovedsakelig eldre skog, godt utviklet kløftetopografi, stor økologisk variasjonsbredde (tørt-fuktig, fattig-rikt, høydespenn), stor spennvidde i skogsamfunn og vegetasjonstyper (inkl. høy dekning av rike vegetasjonstyper). Kløfta er også godt arrondert, ved at nær hele kløftetopografien i både lengderetning (...) og dalbunn-lisidebrekk på begge sider, er inkludert (noe som gjør området til en robust og økosystem-funksjonell bekkekløft-enhet).»

Videre står det i den supplerende vurderingen at «noen interessante og rødlistede arter finnes, både av fuktighetskrevede bekkekløftarter og mindre krevede naturskogsarter. Hittil er påvist 10 rødlistearter i Fossåa, ... Det er utvilsomt potensial for en del flere rødlistearter, men potensialet for spesialiserte, sjeldne/truete arter er begrenset (antakelig er det for råtevedmoser på våte læger i elveløpet av potensialet for slike arter er størst).»

Fylkesmannen konstaterer at det i dalbunnen mellom Skikjuas utløp i Fossåa og den planlagte kraftstasjonen er en svært viktig ravinert gråor-heggeskog (A-verdi) med blant annet huldregras (NT) og dalfiol (NT). Olivenfiltlav, som på Østlandet har noen forekomster i bekkekløfter, er en annen rødlistet art som er funnet der. Der er det også funnet rikelig med fruktlegemer av sumpaniskjuka (EN). Den truede arten vokser på selje og vier langs noen vassdrag på Østlandet. Ifølge representanter for søkeren er selja hvor sumpaniskjuka vokste senere tatt av et jordras. I og med at arten hadde fruktlegemer og det er rikelig med

lauvtrær i området, er det dokumentert at arten får sine økologiske krav oppfylt på lokaliteten og sannsynlig at den finnes der fortsatt.

I vurderingen pekes det på at «spesielle karakteristika som preger de mest verdifulle bekkekløftene bare (er) svakt utviklet eller mangler». Fylkesmannen viser til at det ved den øvre fossen er en markert fosserøyksone. Vurderingen konkluderer med «at Fossåa har middels store naturverdier som en betydelig del av det samlede kløftesystemet, og bør opprettholdes som del av et sammenhengende bekkekløft-forvaltningsområde.»

Om konsekvensene ved en eventuell redusert vannføring i elva står det i den supplerende vurderingen at «Viktige deler av naturverdiene langs Fossåa er knyttet til fuktig skog langs elva. Høy og stabil luftfuktighet er en forutsetning for de kvalitetene som finnes her. Hovedforutsetningen for dette er topografien (dyp bekkekløft godt beskyttet mot vind og solinnstråling), men den rasktstrømmende elva er også viktig og bidrar til å høyne og stabilisere luftfuktigheten i dalbunnen (og dermed bedre forholdene for fuktighets-krevende arter)».

Fylkesmannen har merket seg at redusert vannføring i elva vil kunne påvirke fuktighetsforholdene i deler av gråor-heggeskogen. Dette vil kunne redusere naturverdiene som er knyttet til denne ved at flere arter kan få dårligere levevilkår og eventuelt kan forsvinne, deriblant en truet og flere rødlistede arter.

Det er i søknaden foreslått en minstevannføring som sommerstid er noe høyere enn den alminnelige lavvannføringen og vinterstid er halvparten av denne. Dette kan antagelig i noen grad opprettholde de økologiske forholdene for bunndyrsamfunnene og en del akvatiske organismer, som for øvrig er dårlig kjent i vassdraget. Det vil imidlertid neppe være tilstrekkelig til å opprettholde den stabilt høye luftfuktigheten i dalbunnen som både naturtyper og arter er avhengige av.

Fylkesmannen legger til grunn at Fossåa har stor verdi idet elvestrekningen utgjør en betydelig del av et nasjonalt viktig bekkekløftsystem. En vesentlig reduksjon av vannføringen på den aktuelle strekningen vil både redusere levevilkårene for fuktighetskrevende naturtyper (blant annet fosserøyksoner) og bekkekløftarter, redusere potensialet for framtidig etablering av slike arter (blant annet råtevedmoser på våte læger i elveløpet) og redusere verdien av bekkekløftsystemet som et funksjonelt, helhetlig økosystem.

Det planlagte inntaket med vegtilførsel, rørtraséen og kraftstasjonen vil i liten grad påvirke det biologiske mangfoldet. Indirekte vil imidlertid bygging av en veg fra Sveiphuslykkja til Hovdlisætrin kunne få stor negativ virkning fordi det åpner for hogst av skogen på sørsida av Fossåa. Fylkesmannen har i den forbindelse med interesse merket seg at det i konsekjonssøknaden antydes at det kan være interesse for frivillig vern av denne skogen.

Det er et vandringshinder for fisk nedstrøms den planlagte kraftstasjonen. Gjennomføring av tiltaket vil derfor ikke endre situasjonen for langtvandrende fisk i Lågen. For øvrig forutsetter Fylkesmannen at Oppland fylkeskommune som rette vedkommende vurderer konsekvensene for fisk av en eventuell kraftutbygging i Fossåa.

Plan- og utviklingsutvalget i Sør-Fron kommune har 31. januar 2014 gjort slikt vedtak:

«Hvis Fossåa 1K får konsesjon for utbygging, vil det bli etablert en anleggsvei i den omsøkte traséen. Etter at anleggsveien er etablert gis det løyve til at anleggsveien blir omklassifisert til skogsbilvei. Det er da en positiv nytteverdi fordi anleggskostnadene er tatt av Fossåa 1K as og disse da slipper ekstrakostnadene med tilbakeføring.»

Det er ikke framlagt noe kart som viser hvordan denne veien skal passere seterområdet Sveiphuslykkja. Det er heller ikke klargjort hvilken type skogsbilveg det er aktuelt å bygge. Ved befaringen opplyste representanter for søkerne at vegen på den første strekningen fra den eksisterende bilvegen skal følge dagens kjerreveg. Fylkesmannen antar at det blir behov for både å frakte tungt materiell til boring av rørtrasé og legging av rør og å frakte masse på denne vegen. Det er tvilsomt om horisontal- og vertikalkurvaturen på den eksisterende kjerrevegen, som snor seg langs gjerdene i seterområdet, og den eksisterende brua over elva gjør det mulig å bygge en tilfredsstillende skogsbilveg langs denne traséen. Fylkesmannen legger derfor til grunn at det må bygges en ny veg i skogsbilvegstandard gjennom seterområdet. Dette vil bli et betydelig landskapsinngrep i et tradisjonelt seterlandskap. Vegen vil også bli synlig fra deler av seterområdet og tilgrensede hytter et godt stykke nedover langs Fossåa i den relativt glisne skogen.

De øvrige inngrepene ligger slik til i terrenget at den landskapsmessige virkningen av disse på avstand vil bli begrenset.

Når det gjelder tiltakets konsekvenser for friluftsliv, forutsettes det at Oppland fylkeskommune som rette vedkommende vurderer dette.

På den elvestrekningen som er planlagt å få sterkt redusert vannføring, kjenner ikke Fylkesmannen til at det er forurensende utslipp av betydning selv om dette ikke er omtalt i søknaden. Vannkvaliteten på denne strekningen antas derfor ikke å ville bli negativt påvirket i vesentlig grad. Det omsøkte tiltaket vil imidlertid kunne ha negativ påvirkning på den samlede økologiske tilstanden i elva.

Tiltaksområdet ligger i et aktivt landbruksdistrikt. Det er i konsesjonssøknaden ikke oppgitt hvor store arealer som permanent vil bli tatt ut av produksjon eller som vil bli berørt i anleggsfasen. I konsesjonssøknaden av 27. november 2012 er det oppgitt henholdsvis 17-31 dekar og 102 dekar avhengig av alternativ. Da den aktuelle søknaden avviker en del fra denne konsesjonssøknaden, er Fylkesmannen i tvil om disse arealene kan legges til grunn. Da det i kommunen er ønskelig å legge til rette for ulike former for tilleggsnæringer, herunder kraftproduksjon, på landbrukseiendommer for å sikre drift og bosetting, må tapet av skogareal veies opp mot den tilleggsverdien kraftproduksjon vil kunne gi.

Fylkesmannens samlede vurdering av søknadene i forhold til naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger Fylkesmannens vurdering av disse prinsippene i disse sakene idet det forutsettes at Norges vassdrags- og energidirektorat foretar en tilsvarende vurdering ved sin avgjørelse av søknadene.

Kunnskapsgrunnlaget

Naturmangfoldlovens § 8 slår fast at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. På bakgrunn

av opplysningene i konsesjonssøknaden av 4. november 2015 supplert med opplysninger i konsesjonssøknaden av 27. november 2012 og egen befarings/besiktigelse av enkelte partier av tiltaksområdet anser Fylkesmannen kunnskapsgrunnlaget for å være tilstrekkelig når det gjelder virkningen av tiltakene for aktuelle samfunnsinteresser, INON-områder, verneområder, sikrede friluftsområder, reindrift, landbruk og skogbruk.

Når det gjelder tiltakets virkning på vannkvaliteten i vassdraget, er dette ikke omtalt i søknaden. Fylkesmannen har lagt til grunn at det ikke er forurensende utslipp av betydning og at vannkvaliteten derfor antas ikke å ville bli negativt påvirket i vesentlig grad, men dette er ikke dokumentert.

Registreringen av forekomsten av naturtyper og arter, herunder rødlistearter, som følger konsesjonssøknaden av 27. november 2012 har en rekke opplysninger av generelle karakter, men har relativt lite detaljert omtale av fuktighetskrevede arter av sopp, mose og lav. Dette er relevante og nødvendige opplysninger for å kunne vurdere tiltakenes virkning på biologisk mangfold. Rapporten bærer preg av at registratorene har liten kjennskap til slike arter. Denne svakheten i materialet oppveies langt på vei av at det tidligere er gjennomført en bekkekløftregistrering i tiltaksområdet. Denne omfattet imidlertid hele bekkekløftsystemet Steinåa-Fossåa, og det er uklart hvor detaljert Fossåa er undersøkt, blant annet de mest utilgjengelige bergsidene. Det foreligger ingen opplysninger om den akvatiske floraen og faunaen. I søknaden fra 27. november 2012 står det bare at det er «grunn til å anta at bunndyrsamfunnet er typisk for regionen og med det lite-middels potensial for naturfaglig spesielle funn».

Føre-var-prinsippet

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det ifølge § 9 i naturmangfoldloven tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Det er relativt god dokumentasjon av de økologiske kravene til en rekke fuktighetskrevede kryptogamer og akvatiske organismer. Etter det Fylkesmannen kjenner til foreligger det derimot begrenset dokumentasjon på effekten av redusert vannføring i elver og bekker hvor slike arter finnes, selv om det er sannsynlig at noen av disse artene vil kunne forsvinne som følge av vannføringsendringer. Fylkesmannen vil understreke behovet for at denne effekten på fuktighetsavhengige arter og akvatiske organismer i langt større grad enn det som er tilfelle hittil blir dokumentert.

Vurderinger av konsekvensene for det biologiske mangfoldet bygger derfor i stor grad på antagelser. Etter Fylkesmannens oppfatning er det ikke godtgjort at en liten minste vannføring vil være tilstrekkelig til å opprettholde rødlistede og viktige naturtypers verdi og sikre fuktighetsavhengige og rødlistede arters overlevelse.

Det foreligger liten eller ingen kunnskap om akvatiske organismer bortsett fra fisk. På det aktuelle elveavsnittet befinner det seg sannsynligvis et stort antall arter av blant annet insekter. Disse vil få sine livsbetingelser vesentlig forverret dersom vannstanden endres dramatisk. For å redusere skadevirkningene på disse artene er det av avgjørende betydning at NVE på den elvestrekningen som eventuelt tillates utbygd pålegger sluppet en minste vannføring som er tilstrekkelig til å sikre artenes overlevelse.

Siden det etter Fylkesmannens oppfatning foreligger mangelfullt kunnskapsgrunnlag om virkninger av tiltaket for naturmiljøet, bør det legges vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldlovens § 9.

Økosystemtilnærming og samlet belastning

Naturmangfoldlovens § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Etter det Fylkesmannen kjenner til, er det foretatt betydelige inngrep i Lågenvassdraget med sideelver som følge av kraftutbygging. I Midt-Gudbrandsdal er Frya- og Tromsavassdraget øst for Lågen vernet mot kraftutbygging. Så vidt Fylkesmannen kan se, ligger ingen av de verdifulle bekkekløftene i Midt-Gudbrandsdal (Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu og Øyer) i vassdrag som er vernet mot kraftutbygging. På vestsida av Lågen er Vinstravassdraget nord for Steinåa-Fossåa utbygd.

På bakgrunn av de store naturverdiene som er knyttet til bekkekløftsystemet Steinåa-Fossåa og andre rødlistede kontinentale bekkekløfter i regionen og de utbyggingene Lågen-systemet allerede har vært gjenstand for, mener Fylkesmannen at eventuell framtidig kraftutbygging ikke bør inkludere Steinåa-Fossåa og de andre biologisk viktige kløftene.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Naturmangfoldlovens § 11 pålegger tiltakshaveren å dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder dersom det ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Det er i søknaden skissert ulike former for avbøtende tiltak i form av slipp av minstevannføring og flere tiltak for å redusere de negative landskapsvirkningene.

Fylkesmannen antar at en tilstrekkelig høy minstevannføring hele året, sammen med flomvannføring og vannføring fra restnedbørfelt kan bidra til at vannlevende organismer i noen grad vil kunne overleve gjennomføring av de omsøkte tiltakene.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Utbygging av det omsøkte kraftverket vil uansett medføre betydelige varige naturinngrep. Med dette utgangspunktet synes den lokaliseringen av inntaksmagasin, rørledninger, veier og massetak som er angitt i søknaden å være en relativt god løsning vurdert ut fra hensynet til både naturmangfoldet og den samlede næringsmessige utnyttelsen av området. Fylkesmannen har merket seg at det tidligere har vært vurdert andre lokaliseringer av inngrepene som nå er forkastet.

Ved vurdering av konsesjonssøknaden må det også vurderes hvorvidt den begrensede kraftmengden det aktuelle kraftverket er forutsatt å skulle produsere, vil kunne produseres på annen måte med mindre negative virkninger.

Fylkesmannens samlede vurdering av søknaden

Gjennomføring av det omsøkte tiltaket vil kunne skaffe til veie 23-24 GWh, som tilsvarer energiforbruket i ca. 1.200 boliger. Tiltaket vil medføre økt sysselsetting i anleggsperioden. I driftsfasen vil anlegget gi en marginal sysselsetting. Kommunen vil kunne få økte skatteinntekter da den har innført eiendomsskatt.

Disse samfunnsmessige fordelene må vurderes mot de ulempene tiltaket medfører. Etter Fylkesmannens oppfatning vil det omsøkte tiltaket ikke ha innvirkning på INON-områder, verneområder eller sikrede friluftsområder og tiltakene vil ha ingen eller bare marginal innvirkning på villrein-, jordbruks- og skogbruksinteresser.

Det er sentrale målsettinger at mangfoldet av både naturtyper og arter skal bevares, at vannkvaliteten i vassdragene skal opprettholdes eller forbedres og at landskapenes mangfold og kvalitet skal sikres.

Fylkesmannen legger til grunn at Fossåa har stor verdi idet elvestrekningen utgjør en betydelig del av et nasjonalt viktig bekkekløftsystem. En vesentlig reduksjon av vannføringen på den aktuelle strekningen vil både redusere levevilkårene for fuktighetskrevede naturtyper (blant annet fosserøyksoner) og bekkekløftarter, redusere potensialet for framtidig etablering av slike arter (blant annet råtevedmoser på våte læger i elveløpet) og redusere verdien av bekkekløftsystemet som en funksjonell økologisk enhet. I tillegg vil et stort antall arter av blant annet insekter i elva få sine livsbetingelser vesentlig forverret dersom vannstanden endres vesentlig.

Tiltaket antas ikke å ville ha vesentlig betydning for vannkvaliteten i vassdraget. Med den omsøkte minstevannføringen er det imidlertid ikke sikkert at minimumsmålet i vannforskriften om god økologisk tilstand vil kunne opprettholdes.

Fylkesmannen er ikke kjent med detaljerte planer for den planlagte vegframføringen i og omkring seterområdet Sveiphuslykkja i øvre del av tiltaksområdet. Fylkesmannen legger imidlertid til grunn at det må bygges en ny veg i skogsbilvegstandard gjennom seterområdet. Dette vil bli et betydelig landskapsinngrep i et tradisjonelt seterlandskap. Vegen vil også bli synlig fra deler av seterområdet og tilgrensende hytter et godt stykke nedover langs Fossåa i den relativt glisne skogen.

Konklusjon

Fylkesmannen fraråder innvilgelse av konsesjonssøknaden for Fossåa kraftverk. Årsaken til dette er i hovedsak de nasjonale biologiske verdiene (naturtyper, rødlistearter) som er knyttet til bekkekløftsystemet Steinåa-Fossåa som tiltaksområdet utgjør en stor del av og som sannsynligvis vil bli betydelig negativt påvirket av det omsøkte tiltaket, men også de betydelige negative landskapsmessige virkningene som antas å ville oppstå i et tradisjonelt seterlandskap ved framføring av en ny skogsbilveg gjennom området. Disse negative virkningene vil etter Fylkesmannens syn overstige samfunnsnyttene av prosjektet.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum e.f.
fung. fylkesmann

Kristine Schneede
ass. miljøverndirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi: Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Oppland fylkeskommune, Postboks 988, 2626 Lillehammer
Sør-Fron kommune, Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron